

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
I. n. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnyelme: „Délbácska“
Novisad. Póstatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. október 30.

SZERDA

Előfizetési ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Ujabb akadályok gátolják Daladier kormányalakítását

**Valószínűleg a szélsőséges elemek kikapcsolásával
alakul meg az új kormány**

Párisból jelentik: Daladier számára a tegnapi nap folyamán nem javult a helyzet. A baloldali köztársaságiak gyéren látogatott ülésén — 64 tag közül csak 20 jelent meg, — elhatározták, — hogy

nem vesznek részt semmiféle olyan alakulásban, amelynek a szociálisták is tagjai.

A radikális baloldal, — Loucheur pártja, — csak akkor mond végérvényes határo-

zatot, ha a szocialisták már döntöttek abban a kérdésben, hogy résztvesznek-e a kormányban. Ugyátszik, hogy a két frakció között, a végleges állásfoglalás kérdésében megegyezés készül. Ha a szocialisták nem vesznek részt a kormányban, míg a két párt Daladiert támogatná, akkor

polgári többség jön létre, amely mintegy 335—340 szavazattal rendelkezne.

Paul Boncort

Daladier

Ebből az alakulásból kimaradnának a szélső jobboldaliak, a másik oldalon pedig a szocialisták és a kommunisták.

Ha Daladiernek ez a kísérlete nem jár sikerrel, akkor a köztársaság elnöke kénytelen lesz más politikusnak adni megbízást. A lapok azt hiszik, hogy az elnök ebben az esetben a szenátus valamelyik tagjához for-

dul, aki igyekezni fog Briand és Daladier közreműködését megnyerni.

A franciaországi szocialista párt nemzeti tanácsa tegnap délben

1590 szavazattal 1451 ellenében, a szocialista képviselőknek, a Daladier kormányban való részvétele ellen foglalt állást.

Ujabb pánik a newyorki tőzsdén

A kanadai értéktőzsdén is hatalmas árzuhanások voltak

Londonból jelentik: A newyorki tőzsdén újabb óriási eladási hullám kerekedett felül, amely általános pesszimizmust szült. A Daily Telegraph newyorki levelezője szerint, a bankok intervenciója csak rövidhatású mesterséges lélegzésnek bizonyult és ugyátszik maguk a bankok sem voltak elkészülve ilyen súlyos fordulatra.

Tegnapelőtt az eladás óránként másfél millió darabot tett ki és

összesen 9.750.000 papír eserélt gazdát.

Elkeseredett küzdelem dúlt az acél-értékek körül, amelyeket a bankok kétségbeesetten igyekeztek megvédeni az összeomlástól. A legnyugtalanítóbb tünet a vasut-értékek ellanyhulása volt.

Az autóbussz társaságok az események hírére külön kiránduló-járatokat állítottak forgalomba, a Wallstreetre és környékére, a tudósítók, sajtófotografusok és a filmoperatőrök részére, akik ezrével rohanták meg a kocsikat, hogy a jeleneteket a helyszínen láthassák.

Az autóbusszokon ez a felirat volt látható:

Wallstreeti cirkusz! Véres harc a bikák és medvék között! A bárányok leöletése!

Az amerikai tőzsde-zsargónban ugyanis, a hossz-spekulánsokat „bikák“-nak, a bessz-spekulánsokat „medvék“-nek nevezik. A „bárányok“ a közönséget jelentik.

Az Exchange Telegraph washingtoni je-

lentése szerint, amerikai kormánykörök, a pánikot még mindig csak ideiglenes tünetnek tartják.

A kanadai értékpiacon is újabban súlyosan szenvedett a newyorki tőzsdépániktól. Egyes kedvező értékek újabb mélypontot értek el.

Megégyezés készül a lengyel-román optáns ügyben

Lengyelország nem vállalkozik közvetítő szerepre Magyarország és Románia között

Bukarestből jelentik: Az Univerzul Zaleszki lengyel külügyminiszter nyilatkozatát közli, amelyben Zaleszki annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a lengyel optáns ügy kérdésében sikerülni fog olyan megoldást találni, amely egyaránt megfelel a lengyel, valamint a román optánsok érdekeinek. Annak a barátságának alapján, amely a két országot összeköti, nem nehéz ilyen megoldást találni.

Egy másik kérdésre válaszolva Zaleszki kijelentette, hogy Lengyelország sohasem vállalkozott közvetítőszerepre Románia és Magyarország között, másfelől azonban örömmel üdvözlölné, ha a Magyarország és Románia közötti viszonyban javulás állna be és a két ország között együttműködés jönne létre.

Diákzavargások miatt bezárták a bécsi technikai főiskolát

Bécsből jelentik: A tehnikai főiskola szociáldemokrata diákjai, a főiskola előtt levő kioszkban falragaszokat tettek ki, amelyben a polgári békéért a fascizmus és a reakció ellen szállanak sikra és támadják a Heimwehrt.

A falragaszok következtében, a Heimwehhez közelálló diákok tegnapelőtt délután és tegnap reggel megakadályozták a szociáldemokrata diákokat, a főiskolába való belépésben. Kisebb összetűzések történtek, amelyek következtében tegnap délelőtt bezárták a főiskolát.

A Heimwehhez közelálló diákok erre a tudományegyetemre vonultak. Az egyetem folyosóin délelőtt 11—12 óra között, a nemzeti szocialisták és a szociáldemokrata diákok között botrányokra és tettelegességekre került a sor, ami lehetetlenné tette az előadások megtartását.

A szovjet egyik tisztviselője nyomtalanul eltűnt a cári ékszerek gyémántjaival

Londonból jelentik: A Morning Post rigai híradás alapján közli, hogy Butlin az orosz külügyi népbiztosság magasrangú hivatalnokaként olyan megbízást kapott, hogy az orosz korona ékszerek óriási értékű képviselő gyémántjait Antwerpenben adja el. Butlin közben a gyémántokkal együtt nyomtalanul eltűnt. A szovjet hatóságok most keresik.

A noviszádi rendőrség intézkedései a temetők előtti rend fenntartására Mindenszentek napján

...
A futaki uti kocsiforgalom az artézi fürdő mellett bonyolódik le — Csak gyertyát, virágot és mézeskalácsot szabad árusítani a temető mellett

Megirtuk a napokban, hogy a rendőrség szigorú intézkedéseket fogantatott Mindenszentek ünnepén a temetők előtti rend fenntartására. A rendőrség ugyanis ezúttal nem engedélyezi, hogy a temetők előtt különböző vásáros bódék helyezkedjenek el, mert az eddigi vásári jelleg nem tartja összeegyeztethetőnek a halottak iránti kegyelettel.

Momirovics Veljko dr. rendőrfőnök tegnap a következő utasításokat adta ki a temetők előtti rend fenntartására és a közlekedés szabályozására vonatkozólag:

A temető előtt

csak gyertyát, virágot, mézeskalácsot és cukorkát szabad árusítani.

Az árusok a temető főkapujától három méternyi távolságban a város felé sorakoznak fel. A főkaput szabadon kell hagyni a forgalom részére. A gesztenyesütők a temetővel szemben, a villamos megállóhely körül foglalhatnak helyet, a rendőrség azonban

csak azoknak a gesztenyesütőknek engedélyezi az árusítást, akik faszénnel fűthető kályhával rendelkeznek, a fával fűtött improvizált

kályhával való árusítást a rendőrség semmiesetre sem engedélyezi.

A múlt esztendőben ugyanis több oly gesztenyesütő jelent meg a temetők előtt, akik valóságos máglyákat raktak fahulladékokból, miáltal olyan óriási füst keletkezett, hogy valósággal megmértelyezte a levegőt. Mindezeket a gesztenyesütőket a rendőrség karhatalommal fogja eltávolítani a helyszínről, ha a temető előtt megjelennek.

A Futaki uti kocsiforgalmat a rendőrség olyképpen oldotta meg, hogy

délután 4 órától kezdve a temető előtti kocsik közlekedést beszünteti. Az összes közlekedési eszközök a fürdőnél kötelesek a temető előtti tért megkerülni s a fürdő mellett a Futaki utra kihajtani. Ugyanez az intézkedés vonatkozik a Futaki utról jövő közlekedési eszközökre is.

A rendőrség közlekedési osztálya felhívja az érdekelteket, hogy a főkapitány intézkedéseit szigorúan tartsák be. Minden mulasztást a legszigorúbban megbüntetik.

Két esztendőn belül megindul a rendszeres Zeppelin forgalom a Csendes Oceánon

Az utat az Oceánon át 1. 5—2 nap alatt teszik meg a repülőgépek

Newyorkból jelentik: Litchfield, a Good year Zeppelin Compagnie elnöke, a Csendes Oceánon át létesítendő Zeppelin közlekedési vállalat alakításáról a következő részleteket közli:

— Az első Zeppelin valószínűleg 1932-ben kezdi meg a szolgáltatást. Az utas posta és teherárusítás lebonyolítására tervbe vették a vasutakkal, gőzhajókkal és repülő-

gépekkel való együttműködést.

A Csendes Oceán keleti partján valószínűleg San Diegot, vagy Los Angeleszt választják légi kikötőül. Az utazás idejét 1.5—2 nappal tervezzük. Az indulás nyolc naponként történik. A német Zeppelin társaság közvetve, a Goodyear Zeppelin Compagnien át részesedik a vállalkozásban.

Magyarország visszautasító álláspontot foglal el a keleti jóvátételi konferencián

A konferencia sikertelensége a Young-tervezet elfogadását veszélyezteti

Párisból jelentik: A Petit Journal hasábjain Julien „Magyarország megakadályozza a keleti jóvátételek szabályozását” címmel hosszabb cikkben számol be azokról a nehézségekről, amelyeket a budapesti kormány makacs hajthatatlansága okozott, a keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottságban.

A bizottság tegnap délelőtti értekezletén — írja a lap — Arron elnök bejelentette, hogy a magyar delegációtól újabb

jegyzéket kapott, amely éppen olyan hajthatatlan, mint az első. Ossucki csehszlovák delegátus statisztikai adatokkal igazolta, hogy Magyarország ma kétségtelen virágzásnak örvend. Gazdasági helyzete sokkal nagyobb erőfeszítésre képesíti, mint bármely más közép-európai államot.

A jugoszláv delegátus hasonló szellemben beszélt. A délutáni ülésen az olasz és angol delegátus sajnálatát fejezte ki a Beth-

len kormány magatartása miatt, amely lehetlenné teszi a barátságos rendezés minden kísérletét azokban a kérdésekben, amelyeket a hágai értekezlet határozata alapján megokolás céljából, a bizottság elé utaltak.

Minthogy Magyarország ragaszkodik ahhoz, hogy még elvben sem csatlakozik a végleges rendezéshez, a bizottság elhatározta, hogy Jaspar, a hágai értekezlet elnöke számára jelentést készít, amelyben megállapítja, hogy a magyar kormány feltétlen elutasító álláspontot foglalt el.

A magyar kormány hajthatatlansága — jegyzi meg Julien — nem lephet meg senkit. Ugyanezt a hajthatatlanságot tanúsította a magyar kormány Genfben az optánsok ügyében. Két lehetőség kínálkozik most. Vagy a hágai második értekezlet maga fogja rendezni a magyar kormány hajthatatlansága miatt függőben maradt kérdéseket, vagy pedig a jóvátételi bizottságot megbizzza, hogy követelje Magyarországtól mindannak teljesítését, amire a békeszerződés kötelezi.

Az Excelsior szintén hirt ad arról, hogy a bizottság jelentést készít, amely megállapítja Magyarország visszautasító magatartását. Ha Magyarország továbbra is ragaszkodik álláspontjához — jegyzi meg a lap —, akkor súlyos nehézségeket gördít a Young-tervezet végrehajtása elé.

A londoni Times szerint a párisi tanácskozáson mindeddig nem sikerült kiegyenlíteni az ellentétes álláspontokat, amelyekhez a felék olyan rendíthetetlenül ragaszkodnak, hogy a sikeres elintézésre aligha van kilátás. A helyzetet Romániának az a követelése juttatta holtpontra, hogy a magyar optáns ügyet tárgyalják a jóvátételi kérdés elintézése előtt, ezt azonban Magyarország a leghatározottabban visszautasította. A magyar álláspont szerint, sem a magyar optáns ügynek, sem a döntőbíráskodás elvének feladása nem volna indokolt, még egy előnyös jóvátételi elintézés kedvéért sem. Másrészt Magyarország kész az optáns ügyet a Népszövetség javaslatának megfelelően külön bizottság előtt tárgyalni, valamint hajlandó bizonyos engedményekre a jóvátétel ügyében is, a román követelés visszavonása fejében. Magyarország ebben az irányban határozott javaslatot is tett.

Mindeddig egyik fél sem engedett és ha az ügyet Hágába utalják vissza, akkor ez egyértelmű lesz annak beismerésével, hogy a párisi tanácskozás folytatása kilátástalan. Eltekintve az ügy érdemétől, a keleti jóvátételi kérdés azért is fontos, mert a kisebb szövetségesek egy esetleges megegyezés hiányában egyáltalában nem fogadják el a Young tervet, ami felborítással fenyegeti az augusztusi hágai konferencia döntéseit.

— Uj jegyző Baesko Petrovoszelón. A tartományi főispán Seviés Vladimir krszturi jegyzőt Baesko Petrovoszelóra áthelyezte és helyére Tomics Dimitrije petrovoszelói jegyzőt tette Krszturra.

— Nyugdijazták Ada község adóügyi jegyzőjét. A bácskai főispán október 25. dátummal nyugdíjba helyezte Ada község adóügyi jegyzőjét, Molnár Jánost.

— Borzalmas vihar pusztított Hercegovinában. Mosztárból jelentik: Tegnapelőtt éjjel borzalmas vihar vonult végig Hercegovina felett. A város környékén több helyen becsapott a villám, amelynek két emberélet esett áldozatul.

— Vasuti baleset Szarajevo és Mosztár között. A Szarajevo és Mosztár közötti vonalon a 82. kilométer-jelző közel Jablanica közelében egy tehervonat kiugrott a sínekből. Öt vagon kiugrott a vágányból, kettő pedig a Neretvába repült. Emberéletben nem esett kár, mindössze két vasutas szenvedett könnyebb sérüléseket. A kisiklást az okozta, hogy egy szikla esett a vasuti vonalra, és 600 méter hosszúságban megrongálta a pályát.

— Színészet Sztaribecsejen. A noviszádi nemzeti színház kitűnő együttese december hónapban Sztaribecsejre megy vendégszerepelni. A színészek érkezését kíváncsi érdeklődéssel várja Beese műpártoló közönsége.

TELEFUNKEN-RÁDIÓ

ARCOLETTE 30 W.

Az új 3 lámpás hálózati készülék, minden
batería nélkül. Főképviselet:

ALTERNO - RELAIS

NOVISAD, MŰSZAKI VÁLLALAT • Tel. 24-14, 24-87

Mary Pickford és Douglas Fairbanks a világhírű moziszinészek tegnap reggel átutaztak Noviszádon

Berlinből utaznak Beográdon és Szkoplyén keresztül Athénbe Inkognitóban akarunk maradni, mondotta Mary Pickford a „Délbácska” munkatársának, mert nem szeretjük a feltűnést

Azok az álmos utasok, akik tegnap reggel a noviszádi vasúti állomás perronján várakoztak a beogradi gyorsított személyvonatra, bizonyára nem sejtették, milyen világhírű vendégeket hoz a vonat. Pedig ezúttal csakugyan híres vendégek utaztak át Noviszádon.

Egy mozirajongó volt az, aki először felismerte őket, a film két koronázatlan uralkodóját:

Mary Pickford és Douglas Fairbanksot, akik mosolyogva hajóltak ki a hálókocsi egyik keskeny ablakán s érdeklődve figyelték az állomás előtti zibongást, a hordárok lármáját és az utasok beszállását.

A ritka vendégek láttára azonnal a hálókocsi elé siettünk és meginterjuváltuk a bájos, örökké mosolygó, szőkefürtös moziszinésznőt. Douglas Fairbanks, a színész férje vette át a szót felesége nevében és a tizpernyi tartózkodás alatt rövidesen elmondta utazásuk célját:

— Athénba utazunk, egyrészt szórakozás, másrészt filmezés céljából. A múlt hónapban ruccantunk át Amerikából és hosszabb ideig Berlinben tartózkodtunk. Vasárnap este indultunk el Berlinből, hétfőn reggel Prágában voltunk és onnan egyenesen Beográdba robogunk, ahol azonban nem szállunk ki, hanem azonnal tovább folytatjuk utazásunkat Szaloniki és Athén felé, ahová szerdán este hét órakor érkezünk.

Jugoszláviából még nem sokat láttunk, azt mondják azonban, hogy az önkormányzatuk szép és gazdag és az emberek éppen úgy szeretik a filmet, akár Ameriká-

ban. Nagyon jól ismerjük Petrovics Szvetiszlávot is, akivel Nizzában ismerkedtünk meg.

Meglepődtek, amikor kijelentettük, hogy „Szveti” szülei Noviszádon élnek.

— Csakugyan? — kiáltott fel Mary Pickford csodálkozva. — Hát olyan híres ez a város?

Elmondottuk, hogy Noviszádon már Gajdarov Vladimir is járt és hogy Mary Pickford és Douglas Fairbanks filmjei itt is óriási népszerűségnek örvendenek.

— This is beautiful — vetette közbe a szőke szépség, miközben érdeklődve figyelte a vonatba szálló utasokat, mintha rajtuk keresztül akarná megállapítani, csakugyan olyan híres-e ez a Noviszád.

Azután a hangos filmre terelődött a szó, amely Douglas Fairbanks szerint teljesen ki fogja szorítani a néma filmet. A hangos film népszerűsítése csak anyagi kérdéseken mulik. Amerikában már teljesen lejárt a néma film, mindenki a „talkie” iránt lelkesedik.

Beszélgetés közben letelt a tiz perc és a vonat tovább robogott.

Mary Pickford mosolyogva ígérte meg, hogy visszautazásuk alkalmával meglátogatják Beográdot és Noviszádot is, „Szveti” születési helyét.

Egyelőre azonban csak inkognitóban akarunk maradni, mert nem szeretjük a feltűnést.

Mint Beográdból jelentik, Mary Pickford és Douglas Fairbanks tegnap délelőtt 11 órakor tovább utaztak Szkoplye felé.

Nem adhatják olcsóbban a fát a noviszádi fakereskedők

Legfeljebb 5—7 százalékot keresnek a jelenlegi faárak mellett, a megengedett 15—20 százalék helyett

A Délbácska legutóbbi cikkével kapcsolatban, amelyben hírt adtunk, hogy a noviszádi rendőrség maximálni fogja a fa és szénárakat, a noviszádi fa és szénkereskedők egyesülete terjedelmes átiratot intézett szerkesztőségünkhöz, amelyben többek között a következőket állapítja meg:

Március 1-én a vasutigazgatóság 30—35 százalékkal emelte fel a vasúti szállítási tarifát. A noviszádi fakereskedők nem emelték fel ugyanakkor a fa árát is, hanem csak június havában, amikor a beszerzési árak is hihetetlen mértékben, szinte ugrás-szerűen emelkedtek. Ez a körülmény annak tulajdonítható, hogy a hosszú tél következtében a kitermelés nagy nehézségekbe ütközött és így a piacra csak igen csekély mennyiségek kerültek. A faszükségletek beszerzését megnehezítette továbbá az általános pénztelenség, a bankamat emelése, valamint ezzel kapcsolatban a hitel redukálása is.

A noviszádi fakereskedők ilyen körülmények mellett 60 dinárral emelték a tűzelőfa árát ölenként és erről 1929 június 14-én átiratban értesítették a noviszádi főkapitányságot is. A főkapitányság tudomásul vette az ujonnan megállapított árakat. Szeptember 1-én az államvasutak igazgató-

sága újabb 20—24 százalékkal emelte fel a vasúti tarifát,

a fakereskedők azonban mindamellett nem emelték fel újból az árakat, sőt mi több a dorongfa árát ölenként 40 dinárral szállították le

Ha tehát a noviszádi főkapitányság az árakat maximálni akarja, úgy nem leszállítani, hanem felemelni kellene az árakat, mert a törvény értelmében a megengedett tiszta haszon 15—20 százalék, míg a fakereskedők

a jelenlegi faárak mellett legfeljebb 5—6 százalékot keresnek

Nem felel meg a tényeknek, mintha a fakereskedők még a vasúti tarifa felemelése előtt szerezték volna be szükségleteiket. A fakereskedőknek egyáltalában nincs elegendő készletük a város szükségleteinek fedezésére és a tulajdonképpeni szállítási kampany most veszi kezdetét.

Nagyobbmértvű szállításokról természetesen nem lehet szó, egyrészt a sekély vizálás, másrészt pedig a vagonhiány miatt. Ami pedig a zagrebi faárakat illeti, a rendőrség nem veszi tekintetbe azt a körülményt, hogy a zagrebi fakereskedők a város köz-

BÜLOV HERCEG,

a német birodalom kancellárja hétfőn reggel 80 éves korában meghalt Rómában.

vetlen környekéből szerzik be szükségleteiket és a fát kocsin és teherautókon szállítják a városba,

vasúti fuvarát tehát egyáltalában nem fizetnek.

Ami végül a szénárakat illeti, Noviszádon sokkal olcsóbb a kőszén és koks, mint Zagrebban.

A noviszádi fakereskedők egyesülete ezek után újabb felterjesztést intézett a főkapitánysághoz, amelyben a felsorolt körülményekre való tekintettel a jelenlegi faárak megerősítését kéri.

Leánya halottaságja mellett agyonlőtte magát Osváth Ernő budapesti író

Egy órával leánya elhalálása után követte el az öngyilkosságot

Budapestről jelentik: A hétfőről keddre virradó éjszaka tragikus körülmények között követett el öngyilkosságot Osváth Ernő író, a Nyugat szerkesztője. Az 53. esztendő író az utóbbi években sűrűn látogatták meg sorscsapások. Három esztendővel ezelőtt a felesége, akinek idegzete teljesen leromlott, egy este a farkasréti temető mellett veronállal megmérgezte magát és meghalt.

Osváth 25. esztendő Agota nevű leánya nyolc esztendeje tüdőbajban szenvedett. Mint a kisgyermeket, olyan odaadó szeretettel ápolta beteg leányát azóta és többször hangoztatta, hogy leánya halálát nem éli túl. Néhány nappal ezelőtt Osváth Ágota állapota válságosra fordult. Hétfőn este ismét erős rohamot kapott a leány, de eszméletét nem veszítette el. Magához kéréte édesapját, elmondta gyermekkori imádságát, amelyre édesapja tanította, majd így szólt:

— Tudom, hogy meghalok, elbucszom tőled, ez volt utolsó imádságom.

Osváth könnyes szemmel hallgatta leánya bucsuszavait, vigasztalni nem tudta. Este tíz órakor bekövetkezett a tragédia, Osváth Ágota meghalt. Osváth Ernő ekkor bezárkózott a halottas szobába és a kívülálló hallották, hogy az ablakredőnyt is lebecsátotta. Kopogtattak az ajtón, de hasztalan, majd Elek Artur hírlapíróhoz siettek, Osváth legjobb barátainak egyikéhez.

Amikor Elek megérkezett a lakásba, újból kopogtattak az ajtón, de ebben a pillanatban revolverlövés dördült el a szobában. A mentőket hívták, akik betörték az ajtót, az ágy előtt ülve vérző mellét találták Osváth Ernőt, mellette hevert a revolver. Még

élt, amikor a mentőautón a Rökus kórházba szállították, de segíteni már nem lehetett rajta, rövid szenvedés után meghalt. Az aréna-uti lakásban a hatóság emőrci bizonyítványt állítottak ki a tragikus kettős halálesetről. A hivatalos irat tanúsága szerint Osváth Ágota 10 órakor, Osváth Ernő 11 órakor halt meg.

A bácskai utak állapota

Szomborból írják: Az őszi esőzések beálltával Bácskában a kocsis és autóközlekedés mindig bizonyos akadályokba ütközik és éppen ezért az utépités problémája állandóan, de ilyenkor ősszel különösen is aktuális. A megszünt tartományi közgyűlés tanácskozásainak is állandó tárgya volt az utak megjavításának kérdése és kívánatos lenne, ha a Dunabánság vezetői is behatóan foglalkoznának ezzel a rendkívül fontos ügyvel és annak megoldását végre dűlőre vinnék. Az utak állapotára, elvégzett s még elvégzendő munkálatokra vonatkozólag a tartomány építési és közlekedési ügyosztálya rendkívül részletes jelentést készített a komeszár részére, melyből az alábbi részleteket áll módunkban közölni:

Az ügyosztály jelentése szerint a kiépített és még ki nem épített tartományi utak állapotát egyes szakaszok kivételével általában megfelelnek a kocsis és motoros közlekedés követelményeinek. Sajnos az igen fontos Szombor—Bezdan közötti utnak egy 17 kilométeres szakasza igen rossz állapotban van és igen akadályozza Bácska felső részének programját a Duna felé. Ennek a klinker utnak nagyobb részét még ez évben helyrehozzák, míg a többi rész javítása a jövő évre marad. Jövő évben kerül sor a Noviszád—Temerin közötti klinker ut rossz állapotban levő részeinek javítására is. Teljesen rendbe hozták az idén a B. Palánka—Noviszád és Szombor—Sztarivrbász közötti tartományi utakat. A városoktól átvett utak állapotában csak csekély a változás. A városi utak — eltekintve egyes rövid szakaszoktól — rossz állapotban vannak, amint azt már az átvételt eszközlő tartományi bizottság jegyzőkönyvében is megállapította. Még ez év folyamán elvégzik Noviszád városától átvett utszakaszok gyökeres javítását, valamint kijavítják a Szombor—B. Palánka között levő utnak Szombor város területére eső részét.

Miniszteri rendelet alapján az ügyosztály a tartományi utakat két osztályba sorozta. Az első osztályú utak hossza 784.827 kilométer, a másodosztályúaké 367.712 kilométer, összesen 1.152.539 kilométer. Ebből ki van építve 642.512 kilométer, míg a többi még ki nem épített út. Látható ezekből az adatokból, hogy micsoda hatalmas munka vár még az utépités terén az illetékesekre. A miniszteri rendelet a tartományi utak sorából azonban kihagyott sok jelentős utat és pedig azokat, melyek az egyes községeket a legközelebbi vasútállomással, vagy pedig valamelyik főúttal kötik össze. Ezeket az utakat éppen az egyes községekre való fontosságuk miatt a volt Bács-Bodrog vármegye építtette ki és tartotta fenn és annak idején a tartományi választmány is a tartományi utak közé sorozta. Most a komeszár ezeket az összekötő utakat a maga hatáskörében besorozta a tartományi utak közé.

Az 1928 évi költségvetésben felvett egyes munkálatok bevezetésére az idén a pénzügyminiszter 600.000 dináron felüli póthitelt engedélyezett és így a munkálatokat be is fejezték. Az idei költségvetés alapján végzendő munkálatok elvégzésénél nagy akadály az egyes vállalkozók pontatlansága, melyet a köanyag szállításánál mutatnak. Némelyikkel szemben a szerződés felbontását volt kénytelen az ügyosztály kilátásba helyezni.

— Szlovéniában ismét havazik. Ljubljánából jelentik: Hétfő óta egész Szlovéniában igen hidegre fordult az idő. Az elmúlt napok esőzése után megindult a havazás, úgy hogy a hegyeket már félméteres hó borítja.

Belerohant a gyorsvonat egy automobilba

Bernből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a lausanne-milánói vasútvonalon. Az egyik átjárón autó haladt át, amely egy keresztelőről hazatérő társaságot szállított. Ebben a pillanatban ért oda a lausanne-milánói gyorsvonat, amely elkapta az autót és a benne ülő öt utast a

sinek mellett folyó patakba dobta. Az újszülött, az atya és fivére a patakba zuhantak és életveszélyes sérüléseket szenvedtek. Az autó egyik nő utasa szörnyethalt, a keresztanyát mintegy 50 méterre magával hurcolta a mozdony és darabokra tépte.

A csehszlovák választások eredménye

Prágából jelentik: A csehszlovákiai parlamenti választások végeredménye a második és harmadik választási menet már most kiszámítható eredményeit tekintetbe véve a következőképpen alakul ki:

Csehszlovák agrárpárt 46 mandátum (az 1925-ös parlamentben 45).
Csehszlovák szociáldemokrata párt 39 (29).
Nemzeti szociálista párt (Benes-párt) 32 (28).
Kommunista párt 30 (41).
Csehszlovák néppárt 25 (31).
Német szociáldemokrata párt 20 (17).
Szlovák néppárt (Hlinka-párt) 19 (23).

Német agrár párt 16 (16).
Csehszlovák nemzeti demokrata párt 15 (13).
Csehszlovák iparospárt 12 (13).
Német keresztény szociálista párt 10 (13).
Magyar keresztény szociálista párt és magyar nemzeti párt 9 (9).
Német nemzeti párt 8 (10).
Német nemzeti szociálista párt 8 (7).
Német iparos párt 4 (3).
Lengyel—zsidó lista 4 (1).

A lengyel—zsidó listán két zsidó és két lengyel képviselő kerül a parlamentbe.

Kedd, október 29

ÉRTEKTŐZSDE ZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 9.98-10.06
Bécs 12.55-12.57. — Prága 59.175-59.575,
Berlin 7.35-7.38, Trieszt 33.726-33.780
London 276.

Beograd. London 276.28-275.48, Páris 223.79-221.79, Newyork 56.53-56.33, Milánó-Trieszt 297.17-295.17, Genf-Zürich 1097.40-1094.40, Prága 168.02-167.22, Berlin 13.545-13.515, Bécs 7.9657-7.9357, Budapest 9.9087-9.8787.

Allampapírok: 7%-os kölcsön 84.75-84.25, 4%-os agrárkötvény 54-53.50, Hadikárpótlási prompt 424.75-424, november 30 ára 427-427, december 31-ére 430-429.50, Nemzeti Bank 8300-8300.

Zürich. Beograd 9.236, Budapest 90.275, Páris 20.3275, London 25.1725, Newyork 515.90, Brüssel 72.175, Milánó 27.03, Madrid 73.85, Amsterdam 208.175, Berlin 123.45, Bécs 72.53, Stockholm 138.60, Oslo 138.30, Kopenhága 138.30, Szófia 3.73, Prága 15.25, Varso 57.875, Athen 6.71, Konstantinápoly —, Bukarest 3.0836, Helsingfors 12.965.

TERMÉNYTŐZSDE ZARLATOK

Beograd. Buza fővonal 76-77, 3-4%, 185-185, Tengeri Szrém dec. és jan. 127.50-127.50. Irányzat: Lanya.

Noviszád. Buza bácskai k. d. 77 kgos 190-192.50, 78 kgos 192.50-195, bánáti k. d. 77 kgos 187.50-192.50, szerémi 77 kgos 187.50-192.50. Árpa 125-127.50. Zab 145-150. Tengeri bácskai csöves k. d. 70-75, új 105-110, december-januárra 125-130, márciusra Duna 142.50-147.50, április-májusra 145-150, száritott 145-150, száritott Duna 150-152.50, márciusra Duna és Bega

r. k. 142.50-147.50, szerémi új k. d. 105-110, december-januárra 125-130, Duna márciusra 142.50-147.50, száritott 145-150. Export malmok irányarai, buzaliszt 30 nap kassza vagy 1.5% nullás gg és g 330-340, kettős 310-320, ötös 280-290, hatos 260-270, hetes 220-230, nyolcas 130-135. Egyéb malmok effektív kötési bácskai nullás gg és g 295-310, kettős 270-280, ötös 245-255, hatos 210-220, hetes 175-185, nyolcas 115-125. Korpa jutásákban 105-110. Irányzat: Változatlan. Forgalom: Buzában 28, tengeriben 23, lisztben 2 és árpában 2 vagon.

Budapest. Irányzat: gyenge Forgalom. közep. Buza okt. —, —, —, 1930 márc 23.63-23.65. Májusra 24.29-24.30. Rozs októberre —, —, —, 1930 márciusra 17.48-17.50. Tengeri májusra 17.18-17.20

Csikago. Buza: tartott. Decemb. 125-124³/₄, márciusra 132¹/₄, májusra 135³/₄. Tengeri: al. tartott. Decemberre 92¹/₄, 1930. márciusra 97³/₈, májusra 99³/₈. — Zab: al. tartott. decemberre 49¹/₂, 1930 márciusra 52¹/₈, májusra 53⁵/₈. Rozs: al. tartott. Decemberre 104¹/₈, 1930 márciusra 109¹/₈, májusra 111¹/₈.

Winnipeg. Irányzat: al. tart. Buza októberre 134⁷/₈, decemberre 136¹/₈, 1930 márciusra 142¹/₄.

Liverpool. Buza: al. tartott. Decemberre 8sh 10¹/₂ márciusra 9sh 5¹/₂ májusra 9sh 9—

APOLLO okt. 30-31-én

őszerepben

LYA MARA

A VÖRÖS KÖR

Wallace híres bűnügyi regénye 8 felvonásban

HIREK

1929. október 30. Szerda

Rom. kat.: Alfonz. Protestáns: Kolos. Gör. kel. (okt. 17) Ozeás. A nap kel 6 óra 13 perckor, nyugszik 4 óra 30 perckor.

— **Sumenkovic Ilija dr. Beogradban.** Sumenkovic Ilija dr. Jugoszlavia berni követe tegnap reggel Beogradba érkezett. Sumenkovic dr. a délelőtti folyamán látogatást tett Marinkovic Voja dr. külügyminiszternél.

— **Seba Jan volt beográdi csehszlovák követ ma Beogradba érkezik.** Beogradból jelentik: Seba Jan volt beográdi csehszlovák követet a csehszlovák választásokon Karlovi Kralec kerületben képviselővé választották. Seba Jan szerdán érkezik Beogradba, ahol november 15-ig marad, hogy átadja hivatalát utódjának. Elutazása előtt bucsukihallgatáson jelenik meg Öfelsége a királynál.

— **Uj iskolaszék Adán.** A legutóbbi képviselőt: tüle i kö gyűlésen megválasztott iskolaszékek, többek fellebbezésére a fispán nem hagyta jóvá és a következőket nevezte ki iskolaszéki tagokul: Popovic Radivoj tanító, Miskovic Gyuró, Kovacevic Avram, Körtvélyesi János és Rozenbaum Izidor.

— **Hítközségi gyűlés Bacsko Petrovoszélón.** Vasárnap a petrovoszélói rom. kat. egyháztanács gyűlést tartott, melyen a negyvennégy óta szolgálatot teljesítő Szathmári József kántor gyógykezelési költségeinek megtérítése címén a temetőalapról kilencezer dinárt szavazott meg, míg a harangzóknak ugyanezen a címen ezer dinárt állapított meg, s kimondotta a gyűlés, hogy mindkét alkalmazottját a betegsegélyzőnél biztosítja.

— **Nyilatkozat.** Dr. Uzelac szanatóriumi főorvos a következők közlésére kért fel bennünket: A Délbácska tegnapi számában megjelent „Megtörtént a második fiatalítási operáció a noviszádi Uzelac szanatóriumban” cím alatt megjelent cikk hozzájárulásom nélkül, sőt annak ellenére jelent meg.

— **Házasság. Ignatič Margit (Beograd) és Spitzer Dezső (Novisad) f. hó 29-én Beogradban házasságot kötöttek.** (Minden külön értesítés helyett.)

— **Negyven ezer köbméter fa uszik a megáradt Drina hullámain.** Szarajevóból jelentik: A montenegrói nagy esőzések következtében a Drina katasztrófálisan megáradt, miután mellékfolyói a Tara és Piva óriási vízmennyiségeket továbbítottak medrébe. A Drina vízállása ennek következtében két óra alatt három méterrel emelkedett. Az áradás idejében több erdőkitermelő vállalatnak negyven ezer köbméter fája volt a Tarán, Piván és Drinán, mivel usztatás révén jutatták el a fát a fűrésztelepekhez. Amikor a víz hirtelen áradni kezdett, magával ragadta az egész fát. A károsult fakitermelő vállalatok most munkásosztásokat küldenek ki, hogy ezek összeszedjék a fát.

— **1 drb finom teavaj 8 din. Spillernél.**

— **Anyakönyvi kimutatás folyó évi október hó 21. napjától folyó évi október hó 28. napjáig.** Születés bejelentetett összesen tizenkilenc és pedig: nyolc fiú és tizenegy leány. Házasságot kötött összesen: öt pár és pedig: Tukanics István bankhivatalnok és Kott Paulina, Noviszád. Benya Sámuel kereskedő és Kolbász Iré-

na, Noviszád. Popovic Jovan gyal. főhadnagy, Szarajevó és Sztéfánovic Braniszlava, Noviszád. Letic Aleksza földművelő és özv. Teodorovic Lázárné szül. Karlica Perszida, Noviszád. Sztepanov Bogoljub földművelő, Goszpgoyince és özv. Vlaovic Zsiváné szül. Piroski Danica, Noviszád. Elhalálozás bejelentetett összesen huszonegy esetben és pedig: Kovaljek Zsivko, 17 hónapos, Noviszád. Özv. Kuzmánovic Szimáné szül. Nójin Kata háztartás 85 éves, Noviszád. Peták Jovanné szül. Korndorfer ujlka, városi-szegény, 77 éves, Noviszád. Bonet Nándorné szül. Thür Anna háztartás, 68 éves, Noviszád. Piszarovic Milorádné sz. Kovács Gizella háztartás, 57 éves, Noviszád. Koponovic Petar földművelő, 74 éves, Noviszád. Rác Dragan, 7 óra, Noviszád. Jovánovic Pajáné szül. Jakovljevic Milica, háztartás, 24 éves, Lédince. Joó Andrija, napszámos, 44 éves, Lok (Bácska). Huck Matilda, háztartás, 57 éves, Noviszád. Matetic Jelena, 2 hónapos, Noviszád. Samocseta Milutiné szül. Pávlov Budimka, háztartás, 24 éves, Noviszád. Drakulics Velimir borbély, 72 éves, Noviszád. Kirschenheiter Olga, 5 hónapos, Noviszád. Özv. Fischer Jakabné szül. Löwenthal Rozália, háztartás, 87 éves, Noviszád. Horváth Pája, 4 éves, Noviszád. Özv. Hartyán Györgyné sz. Rack Terézia háztartás, 79 éves, Noviszád. Kapa György napszámos, 28 éves, Noviszád. Özv. Elme Istvánné szül. Fruth Mária háztartás, 48 éves, Temerin. Piller Miklós borbély, 34 éves, Csib (Bácska). Jovanovic Vasza (Vakin) földművelő, 45 éves, Noviszád.

— **A folyóba zuhant a postautó.** Bitoljából jelentik: Tegnapelőtt délelőtt 10 órakor a Debar és Sztruga között közlekedő autóbussz egy kanyarodónál belezuhant a Drina folyóba. Az autóban kilencen voltak, akiket sikerült a folyóból kihuzni, a legtöbbben könnyebb sérüléseket szenvedtek.

— **Pezsgő és bor különlegességek Spiller Lencinél**

— **Lovat loptak Temerinben.** Keddre virradó éjjel nagy lólopás történt Temerinben. A régi betyárvilágra emlékeztető lókötetést követek el ismeretlen tettesek, akik Zarnócki Mihály községi telepi házából kivezettek a lovat, az udvaron álló kocsiba fogták és a kocsival Szvinesik István tanyájára hajtottak, ahol szintén kivezettek egy lovat és a koesi saroglyájához kötötték. Innen Tóth Ferencnek a pasisevoi országút melletti tanyájára hajtottak, ahol szintén kivezettek egy lovat az istállóból, s ezt is a saroglyához kötötték. Időközben azonban felébredt a gazda, aki hívta a lovat, mire a ló elszakította a kötőféket és visszafutott a gazdájához. A község területén is garázdálkodtak a lókötetők, itt azonban munkájukat nem folytathatták zavartalanul és egyebet nem végezhettek, minthogy Kotkai András és Illés András hízóit kieresztették az ölből. A községi telepben az egyik tulajdonos ablakán bezörgettek és megkérdezték hogy hány óra van. A kedélyes lókötetőknek úgy látszik jól sikerült az éjszakai operáció és még idejében eliszkoltak a határból. A csendőrség nagy apparátussal nyomozza a lókötetőket, eddig azonban eredmény nélkül.

Ne felejtse el!

Az állami osztálysorsjegyek főhuzása nov. 7-től dec. 2-ig naponta van! Sorajjegyek állományban kaphatók BRISTOL trafiknál, Novisad Z. J. Z. 27.

— **Gabonaraktaák Szmederevo környékén.** A Dunamelléki tartományi takarékpénztár a falusi mezőgazdasági szövetkezetekkel egyetértésben több faluban gabonaraktaakat építtetett. A földművesek a beraktározott gabona és tengeri értékének 60%-ig kapnak kölcsönt 9% mellett.

— **Likör, rum és cognac nagy választékban Spillernél**

— **A kereskedelmi alkalmazottak a noviszádi főkapitánynál.** Tegnap délelőtt a noviszádi kereskedelmi alkalmazottak nagyobb küldöttsége kereste fel dr. Momirovic Veljko főkapitányt és kérte, hogy a tartományi főispán által kiadott zárórarendeleetet léptesse életbe. A főkapitány megígérte, hogy a rendeletet, — amint a nyomdából megkapja — lepecsételve minden kereskedőnek elküldi és szigorúan ügyelni fog arra, hogy ezt betartsák. A Miskulin Mirko vezetése alatt levő küldöttség köszönettel fogadta a főkapitány kijelentését.

— **Noviszádi zeneszerző sikere a külföldön.** A budapesti Bárd kiadásában most jelent meg, a „Ne higgye azt, hogy szerzem” című Magyar—Fischer sláger szerzemény. A zenemű szövegét Magyar Zoltán, az ismert kiváló zeneszerző írta, a zenéjét Fischer Károly becskeréki zeneszerző. Az új szerzemény állandó slágerdarabja a budapesti stúdióknak, gramofonlemezre is felvették és rövidesen a beográdi stúdió is műsorra tűzi. Noviszádon a Kraljica Marija zenekara játssza a legújabb Magyar—Fischer sláger.

— **Lemondott a Matica Szrpszka titkára.** Csirics Szevan, a Matica Szrpsza titkára lemondott állásáról.

Adóbélyegeket

elad és felvilágosítással szolgál

BRISTOL trafik Novisad, Željeznička ul. 27. Telefon 25-96

— **Elitették kémkedés miatt.** Beogradból jelentik: Az államvédelmi bíróság Atif Humics volt aviatikust kémkedés miatt öt évi fegyházra ítélte.

— **Tegnapról kezdve a Futaki uti végállomásig közlekednek a villamosok.** Tegnap óta a Futaki uti villamosközlekedés a végállomásig bonyolódik le, s ezáltal nem csak a fehér jelzésű hanem a kék táblás fürdő kocsik is a Futaki uti végállomásig közlekednek. A forgalom gyorsabb lebonyolítása érdekében a Villamossági R. T. igazgatósága még egy kocsit állított be, úgy hogy a kocsik hat percnyi időközökben közlekednek. A kórház előtt új kiterőt építettek.

— **Konyhakéssel felhasította a hasát egy bánáti földbirtokos.** Becskerekről jelentik: Borzalmas módon vetett véget életének Bakalov Mita 83 éves becskeréki gazdálkodó, ki konyhakéssel felmetesztette a hasát és néhány óra múlva rettenetes kínok között meghalt. Bakalov vagyona több millió dinárt képviselt, a gazdag paraszt azonban ennek ellenére is úgy dolgozott, mint utolsó bérese, míg néhány év előtt meg nem vakult. Ez a körülmény és az, hogy már nem tud dolgozni annyira elkeserítették az öreget, hogy ilyen borzalmas módon vetett véget életének.

— **Uj nemzetközi telefonvonalak.** Beogradból jelentik: Szavkovic építésügyi miniszter tegnap rendeletet bocsátott ki, a beograd—noviszád—szubotica—brünni telefonvonal megnyitásáról. Egyszeri beszélgetés Beograd—Brünn között 4.50 arany frank. Ugyancsak üzembehelyezték a szekics—budapesti vonalat, amelyen az egyszeri beszélgetés díja 2.55 arany frank.

— **A görög hadsereg árpát vásárol nálunk.** A szaloniki konzulátus értesítette a kereskedelmi minisztériumot, hogy a görög hadsereg 4800 tonna árpát akar nálunk vásárolni kilenc millió drahma értékben. A görög kereskedők tiltakoznak ezen vásárlás ellen. A konzulátus felszólítja az érdekelteket, hogy a beszerzésnél vigyázzanak az áru kifogástalan minőségére.

**SVETISLAV
PETROVIĆ**

a „**TRENK BÁRÓ**”

című legújabb
filmjében
okt. 1-2-3-án
az **APOLLOBAN**
Rendes helyárak!

Milyen példát nyújt Noviszád a rendről és fegyelemről

Tárgyilag szemlélő, a noviszádi kerület eddigi működéséről csak dicsérettel szólhat. A kerület sokéves agilis munkálkodása döntőmértékben hozzájárul ahhoz, hogy a noviszádi kerületben jól megalapozott bajnoki rendszer fejlődött ki, ami a futball-sport egészséges továbbjutásának legfontosabb előfeltétele.

A tárgyilagosságot hangján több ízben rámutattunk arra, hogy a kerület működésében kissé túlteng az adminisztráció, az élő sport rovására és ugylátszik ez a kritika újabban ismét időszerűvé válik. Két héttel ezelőtt a Rádnieski-NAK mérkőzését félbe kellett szakítani, a sötétség miatt ami a közönség és a játékosok szempontjából meglehetősen kellemetlen körülmény. A megszakítás egyedüli oka az volt, hogy illetékes körök elmulasztották idejekorán megállapítani a mérkőzések megkezdésének idejét.

A kerület, illetve az alszövetség meglehetősen szigorú büntetéssel sújtja azokat a vidéki másodosztályú egyesületeket, amelyek nem gondoskodnak arról, hogy a mérkőzésekre megfelelő rendőri kirendeltséget állítsanak. Ezzel szemben Noviszádon ugyan mérkőznek a másodosztályú egyesületek anélkül, hogy egyetlen szál rendőrt kérnének a pályák rendjének biztosítására. Pedig a rendet leginkább a délelőtti mérkőzések közönsége veszélyezteti. Ezeknek a mérkőzéseknek közönsége ugyanis leginkább fiatalemberekből sorolódik, akik könnyebben hajlanak a „felelőtlen” kilengésekre.

Itt van például a vasárnap délelőtti csunya botrány. A Makkabi-Hajduk mérkőzés alatt egy 10-12 esztendőes gyerek

utszéi sértegetést kiabált a mérkőző csapatok felé. Nem messze a kiabáló gyerektől egy 30 év körüli fiatalember állott, aki nemrég mint játékos, illetve egyleti funkcionárius szerepelt az egyik noviszádi egyesületben. A 30 esztendőes úgy vélte, hogy tetteleg kell elégtételt vennie a 10 esztendőstől az ocsmány sértegetésért. Nekirontott arculesapdosta, összevissza boxolta és sántára rugdosta. A harminc esztendőes, a tiz esztendőst.

A nézőtér egy részének hangulata fenyegetővé vált a harminc esztendőes ellen, aki időközben a pálya egyik öltözőjébe távozott. Rövidesen 30-40 főből álló „büntetőexpedíció” indult az öltöző felé, még pedig a pályán át, úgyhogy a játékot félbe kellett szakítani. Szitkok röpködtek a levegőben sokkal súlyosabbak, mint amelyért néhány pernek előtte a harmincesztendőes megrugdosta tizesztendőst. A dolog vége az lett, hogy a városházáról kellett rendőrt hívni, aki azután a közönség nagy gaudiuma közepette igazságszolgáltatott.

Dicséretes dolog a kerület szigorúsága, de csak úgy, ha egyenlő mértékkel méri. A rendőri asszisztenciát az alszövetség szigorúan előírja és a kerület kiküldötte jelentésében megemlíteni tartozik, volt-e a pályán elegendő rendőrszemélyzet. Anyagi természetű kifogásokkal nem lehet előállni, hiszen a noviszádi délelőtti mérkőzéseknek három-négy száz fizető nézője van.

Az ilyesfajta incidensekért még a bírót sem lehet okolni, pedig legtöbbször ez a leghálásabb kibuvó. Hol kell tehát keresni, a délelőtti mérkőzések botrányainak forrását? Reméljük erre a kérdésre a kerület adja meg a megfelelő választ.

Vélemények a prágai válogatott mérkőzéséről

A prágai válogatott mérkőzéséről a J. N. S. elnöke, Pelikán a következőket mondotta:

— Nem voltam meglegedve a csehszlovák válogatott játékaival. Az első 20 percben fölényben voltak azután azonban erősen visszaestek. A jugoszláv csapat nagyon jól játszott, csak gól előtt volt határozatlan. A legjobb Ivkovic volt.

Pandakovics szövetségi kapitány következőket mondotta:

— A mieink engedték, hogy a csehszlovákok megverjék őket. Egyes játékosokkal nem voltam meglegedve. Göbel bécsi bíró szerint a jugoszlávok szerencsétlenül kezdték a játékot, mert mindjárt az elején két gólt kaptak. A finis az övék volt, az igazságos eredmény 3:3 lett volna.

Apatin:

SzAND—Tri Zvezde 2:2 (2:1). Szubotica bajnokcsapatára a hidegen fújó szél ellenére is nagy nézősereg volt kíváncsi.

A SzAND-nál különösen az Inotay-Ljucics jobbcszárny veszélyes és egymásután két kornert is csikar ki. A harmadik kornert Horváth lövi és a tétovázó védelem mellett Ljucics ideális közeli lövése védhetetlenül ül a hálóban. A 18. percben Czár lövését Ambrus bravurosan védi és a kirugott labdával Inotay már szökik is és keresztlabdája az ellenkező sarokról a hálóba pattan. Ez volt a mérkőzés legszebb gólja. Buschbacher erős lövését a vetődő Ambrus nem tudja magához huzni és a gólvonalon túl

levő labdát Czár mégjobban beljebb segíti. A második féldőben Apatin játszik széllal és mindkét csapat egy-egy embert cserélt. A játék rögtön apatini támadásokkal indul és egészen a 30. percig a SzAND védekezni kénytelen, mignem Zimmermann, Stark és Czár gyönyörű lerohanásából Buschbacher kapja a labdát, a jobbcszárny egyet fordul és félmagasan bead, a labdát Stark hatalmas lövéssel védhetetlenül küldi a kapu balsarkába. A SzAND csapatában jók voltak: Ambrus, Bali, Fischer, Rudics, Rengei és Inotay. A többiek is megfelelő játékot produkáltak. Az apatini csapatból magasan kiemelkedett Milanovics, Kromer és Czár. Nagyon jók voltak még Zimmermann és Stark. Azonban a kitűnő balszárny erősen fogta a SzAND védelem. A beállított tartalékok közül csak Ries vált be. A többiek is szorgalmasan dolgoztak. Molnár bíró közmegelegedésre vezette le a mérkőzést.

Bacsko Petrovoszeló. Vasárnap a petrovoszelói Szoko-Sport a sztaribecei Jadrant látta vendégül barátságos mérkőzésre melyet Petrovoszeló 2:1 arányban nyert meg.

Vasárnap Zagrebben játszik a délnémet válogatott. A prágai válogatott mérkőzés alkalmával válogatott csapatunk vezetői érintkezésbe léptek a délnémetországi labdarúgó szövetséggel és megállapodtak vele arra vonatkozólag, hogy Délnémetország válogatott csapata, vasárnap Zagrebben játszik. A délnémet csapat a legjobb német játékosokból áll és ezért nagy feladat előtt áll válogatott tizenegyük. Jugoszlávia válogatott csapata valószínűleg ugyanazon játékosokból fog állni, akik Prágában képviselték az ország színeit.

Szentai Rádnieski—Adai S. K. 2:1 (2:0).
Bíró: Lozanov. Második osztályú bajnoki.
Az eredmény megfelel az erőviszonyoknak.
Ada góljait Dudás rugta.

Nehéz emésztést
Rendetlen székélést
Gyomorégést
Gyomor- és bélhurutot
Aranyeret
Hányást
Felbőgést
Kellemetlen kilehelést
Gyomorfekélyt

valamint mindentféle gyomorbajt megezüntet megbízhatóan és gyorsan a

Használati utasítás:
 késhegynyi fél pohár vízben ebéd és vacsora után

Gyógyszertárakban és drogériákban,
 1 csomag használati utasítással 4 dinár

Nyugat felől növekedő felhőzet enyhüléssel és esőhajlammal

Noviszádon tegnap délben 11 fok volt a hőmérséklet

Az időjárási helyzetek gyors átalakulást mutatnak. Az Anglia felől érkezett depresszió süllyeszti a légnyomást Középeurópában is s déli levegőáramlatot hoz a kontinensre, amely Középeurópában is éreztetni fogja hatását. Európában

többszörre esapadékos volt az idő.

Országunk keleti részén kisebb esők voltak, erősebb lehülés pedig nyugaton. A hőmérséklet nappal alig emelkedett a 10 fok fölé.

A meteorológiai intézetek jelentése szerint

nyugat felől növekedő felhőzet, enyhüléssel és esőhajlammal várható.

Noviszádon tegnap délben 11 fokot mutatott a hőmérő. Délszerbiában és Szlovéniában igen hideg az idő, Zagrebben pedig havazott. A Dunabánságban borult, mérsékelt hűvös volt az idő.

Newyorkban tegnap megkezdtek a világ legmagasabb házának építését

Newyorkból jelentik: A manhattani városrészben tegnap helyezték el, a világ legmagasabb épületének alapkövét. Az új felhőkarcoló

150 emeletes lesz, magasságát 488 méterre tervezik.

A 300 méter magas Eifel torony ezek szerint messze mögötte marad az új épületnek, amely a jelenleg legmagasabb nyolcan emeletes felhőkarcolót kétszerte felülmulja. Az új felhőkarcolóban

ötvenezer alkalmazott részére építenek irodahelyiséget, a palotában legszerényebb számítás szerint is legalább kétszáz ezer ember fog naponta ki és be járni.

Az építési költségeket 75 millió dollárban irányozták elő, azonban valószínű, hogy a kiadások végeredményben a százmillió dollárt is elérik. Az épület tetejére repülőgép-kikötőt építenek, a tetőről kilencven kilométeres körzetre nyílik majd kilátás.

Két perccel a brüsszeli merénylet után

Umbertó trónörökös a sikertelen merénylet után elhelyezi a koszorút az ismeretlen Katona sírjára.

Rendőrök lefogják és viszik az ellenkező merénylet.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szerda, október 30

Beograd. 11.35: A napi program bemondása. 11.45: Hivatalos vizátlásjelentés a belső részére. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Gramofonhangverseny. 12.30: Gazdasági hírek, tőzsde. 12.40: Rádiónégyes. 13.30: Hírek 17.05: Bandies Mica meséket olvas fel a gyermekek részére. 17.30: Sobajics Ozren az aviatikáról tart előadást. 20: Hangverseny. 21.10: Pontos időjelzés, hírek. 21.25: Rádiókvartett.

Zagreb. 12.30: Gramofon. 17.30: Népszerű holland zene. 20.35: Mozart est. 22: Táncezene.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12: Déli harangszó. 12.05: Smirnoff Sergej „Volga” orosz balalajkazenekarának hangversenye. 2.30: Hírek, élel-

miserák. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás és vizátlásjelentés. 5.10 Turchányi István novellái. 5.45: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 8.15: „A külföld a rádiós otthonában”. Hallgatókagylóval a világ körül. Vezető: Kardos István, utána kb. 9.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, majd a Fejes szalonzenekar, az Ostende jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból.

Kassa. 12: Harangszó a kassai székesegyházból. 12.05: Hangverseny. 17.10: Gramofonhangverseny. 19.20, 22.15: Közvetítés Prágából. 22.15: Közvetítés Brnóból.

München. 16.30: Szórakoztató zene. 19 óra 30 perc: Házi-trió. 21.15: Kedélyes-est Nürnbergből. 22.45: Táncezene.

Mor. Ostrava. 11.30: Gramofon. 12.30: Déli zene. 17.30: Hangverseny. 22.15: Lévy cigányzenekara.

A ZSARNOK FÉRJ
IGÁJÁBAN

(43)

TÖRTÉNETI REGÉNY

Írta: FARKAS EMÓD

Aztán a szomszéd szobába rohant, feltörte a felesége ládáját, szekrényeit, kihányta belőlük ruháit és az egyik láda alján megtalálta a gránátszínű férfiruhát.

Felkapta és a feleségét arculütve vele, düböltől lángolva kiáltotta:

— Ezt kerestem én, ez kell nekem, majd ez beszélni fog a törvény előtt.

— Hát csak beszéljen, nem félek semmitől, — mondta Zsuzsanna és merészen, kihívó nézéssel állott az ura elé.

— Megtanítlak én téged becsületre és hűségre, majd megmutatom, hogy nem eszsz meg többet.

— Férfi kellene ahhoz.

— Egy szót se többet, ha nem akarsz tömlöcbe jutni.

— Attól sem félek.

— El a szemem elől!

— Ki innen! Ez az én lakásom!

Révay székét kapott fel.

Zsuzsanna megragadta a szék lábát.

— Ne érints, mert megfojtalak!

S ujjait összehuzta, mint a tigris, mikor ugrásra készül. A szemében vad tűz lobogott, az arca lángolt, a melle rezgett, mint a kép a falon a földinduláskor.

— Tüstént vasra veretlek!

— Rajta, ha van bátorságod.

Révay az inasát megint a foglárért szalasztotta. Ez kis vártatva meg is érkezett.

— Hozz láncot és kösd az ablakhoz ezt a hetaerát.

A foglár zavartan nézett rá.

— Ezt nem tehetem, — mondotta ijedten.

— Tedd, ha én parancsolom!

— Péter nagyságos ur elkergetne ezért.

— Több esze van kendnek, mint ennek a bolondnak, — mondta Zsuzsanna.

— Gyáva pribék, hord el magad! — oroditotta Révay.

Ész nélkül szaladt ki a szobából.

Révay átadta a gránátszínű ruhát az inasának.

— Vidd a szobamba és jól zárd el, hogy el ne lophassák, ez majd beszélni fog arról, milyen hü asszony a feleségem.

— Várj, hátha találok még holmi levelet is. Azzal a szekrény tartalmát kezdte a padlóra szórni.

Zsuzsanna nem bírta türtöztetni a haragját.

Az urához rohant és megragadta a kezét.

— Itt semmi keresni valója, pusztuljon innen.

— Azt én mondom meg, hogy van-e itt keresni valóm, vagy sem.

— Itt én rendelkezem és nem tűröm, hogy a holmimat kiszórja.

— Csak csendesen, mert ha elfog a düh, én borzasztó leszek.

Alig mondta ki ezt, mikor Bakics legény, Rác István toppant be.

— Hát te mit akarsz itt? — förmedt rá Révay és galléron ragadta.

Rác István markos legény volt és ha megrázza magát, Révay a földön hempergett volna.

De tudta, hogy ezért mi várt volna rá és türe, hogy Révay megrázza.

— Beszélj, mi keresni valód van itt!

— orodította habzó szájjal Révay.

— Bocsásson el nagyságos ur, akkor majd beszélék, — felelte Rác István.

— Tudni akarom, hogy mi dolgod itten?

Prága. 11.30: Gramofon. 19.30: Operett-közvetítés. Előadás.

Bécs. 11: Délelőtti zene. 15.30: Ifjúsági zeneelőadás: Éjjeli zenék és szerenádok. 16: Délutáni hangverseny. 19.45: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 22.00: Könnyű zene.

Központi baromfiszövetkezet alakult Szomborban. Szomborból jelentik: Megalakult Szomborban a baromfitenyésztők központi nemesítő szövetkezete. A közgyűlésen a baromfitenyésztők nagy számban jelent meg és egyhangulag elhatározták a már régen óhajtott szövetkezet megalakítását. Ez a szövetkezet lesz a központja a Dunabán-ság területén alakítandó falusi és városi baromfitenyésztők szövetkezetének. Szombor városa a jelenleg még működő tartomány, valamint a földművelésügyi minisztérium támogatásával nagy fajbaromfitenyésztő telepet fog Szomborban létesíteni ahonnan az összes többi szövetkezeteket el fogják látni elsőrendű és magas tojáshozamra kétnyészített tenyész anyaggal, valamint az összes baromfitenyésztéshez szükséges eszközök és tápanyagok szintén a fenti szövetkezetnél lesznek beszerezhetők. Minden baromfitenyésztő, aki még nem tagja a szövetkezetnek belépését bejelentheti pénteki napon 7—9-ig, vasárnapi napokon 8—10-ig a szövetkezet irodájában a Bácskai Gazdasági Egyesület-ben, Merkl Péter a szövetkezet ügyv. titkárnál.

— Országos vásárok. A következő községek hirdetnek országos vásárt: November 1-én Csantaviren, november 4-én Sztara Moravicán és november 10-én Goszpogyincin.

— Semmi, — válaszolta Rác István.

— Ugy?! majd meg fogod vallani a hóhérnak.

Zsuzsanna megrázkódott.

— Ne bántsa kegyelmed azt a szegény embert.

— Jancsi, hívd ide a foglárt, vesse ezt is a rabok közé.

Az inas megint elrohant.

— Mi a vétkem, hogy bezárat a nagyságos ur?

— Beszélj, miért küldött ide az urad?

— Bakics uram Bécsben van és azt izente, hogy adjam át a tiszteletét a nagyságos uréknak.

— Hazudsz, ez a tisztelet csak a feleségemnek szól.

— En azt mondom, amit ő izent.

— Ismerlek titeket, te is olyan jó madár vagy, mint az urad, de megmotoztatlak és ha levelet találok nálad, hóhérral nyuzatlak meg.

Zsuzsanna reszketni kezdett. Az urát még sohasem látta így tombolni. Még beváltja ezt a szörnyű fenyegetését. Ha tette volna, rögtön futárt küld Bakicsért, de minden lépését ellenőrizték.

A foglár megérkezett és Rác Istvánt is megvasalta.

— Tömlöcbe vele, aztán motozd meg, ha valami írást talász nála azt azonnal átadod nekem.

A foglár elvitte Rác Istvánt, aki azonban erélyesen tiltakozott az ellen, hogy Révay uram börtönbe vesse. Neki nem ura, nem gazdája, nem bántotta, nem sértette, hát miért csukhatja be.

— No öcsém, — mondta neki a foglár — valld meg őszintén, ha valami levélfele van nálad.

— Motozzon meg kegyelmed, — válaszolta Rác István.

Folytatása következik.

APRÓ HIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

ELADÓ

NEGYED HOLD telep
eladó és negyed hold tele-
p házzal kiadó, vagy
eladó. Darányi telep I.
csoport 136. 3922

ZONGORA bérbé, vagy
jutányos áron eladó. Bö-
vebbet Biro „More” No-
visad, Kralja Aleksandra
3. Hazak és háztelkekben
nagy választék, jutányos
árban. 3923

I. Abrihter fugolo ke-
lelőgép 2500x510 m/m,
hozza épített hosszukfu-
rógéppel, 1 vastagsági
gyalugép 510 m/m, 1 gy-
alukes köszörülőgép, 1
4HP. 220 voltos villany-
motor, 1 transmissio,
szíjják, szerszámok. Né-
met gyártmány, majdnem
újak, jutányosan eladók.
Jellinek, Szubotica, Viso-
nova ul. 51. 3929

KIADÓ

KÜLÖNBEJÁRATU két
ágyas uccai szoba 1-2
személy részére nove-
mber 1-től kiadó. Ustav-
ska 11. 3915

CSINOSAN BUTORO-
ZOTT különbejárati szo-
ba kiadó. Uspenska 20.
Megtekinthető a délutáni
orakban. 2913

KÉT UCCAI SZOBA
butorozva vagy anélkül
gyermektelen házaspár,
vagy iroda részére azon-
nal, vagy nov. 15-re ki-
adó. Jovan Subotica (Réz
műves) ucca 15. 3918

Csinosan butorozott kü-
lönbejárati szoba kiadó.
Ustavska ul. 21. 3928

KERESLET

SZABÓTANONC fize-
téssel azonnal felvétetik.
J. Deutsch, Kralja Petra
u. 23. 3914

INTELLIGENTES deut-
sches Fräulein wird ge-
sucht zu 15-jähriges
Mädchen und als „Stütze
der Hausfrau”. Mit Näh-
und Handarbeitskenntni-
se bevorzugt. Grosses
Pariser Warenhaus Pe-
sing, Novisad. 3916

Tanoncok fizetéssel és ki-
futófi felvétetnek Vitrum
tűkörgyár, Futoski 137.
3927

ÁLLÁSTKERES

GYMNAZIUMOT vég-
zett fiatalember szerb,
német, magyar nyelvtu-
dással, gépirással állást
keres. Cim a kiadóban.
3921

8 drb kötőgép

és pedig 7/53, 8/96, 10/36,
8/27, 8/23, 7/30, 7/25 és 14/23
olcsón eladó.

Felvilágosítást ad
A. Baumgartner
B. Palanka, Fő ucca 301

Perfekt
könyvelőt

ki szerb, német levelező is,
keres

novisadi vállalat. Ajánlatok
eddig működés és fizetési
igények megjelölésével „Biz-
tos existencia” jelleg alatt
Kardos hirdetővállalathoz,
Novisad, intézendők

Rózsa és fehér burgonya,
vörös- és fokhagyma

stb. vagon és kisebb tételekben
kapható

GAUSZ JÁNOS NOVISAD, Futoski put 66
TELEFON 25-34

NAGYFEJŐ kézimunka üzlete
NOVISAD
Jevrejska ulica 9.

Előnyomda. Kézi- és géphímző terem.
Gombáthuzás. Nagy választék a legújabb
függöny, Storr, miljő, futó, ágyterítő és
ágygarnitúrák, fehérnemű és a legdiva-
tosabb ruhaminták előnyomtatása és him-
zése, kézi- és gépazsur, tűllhímzés, end-
lizés, diszpárna montirozás és perzsa
szőnyeg nyírása (stuccolás). Sportászlók
készítése. Teljes kelengyék készítése ho-
zott anyagból is. Nagy választék kézi
klöplicsipkében, kézimunka kellékekben
Jutányos árak! — Pontos kiszolgálás!

SNEFF ISTVÁN

faszobrászati és iparművészeti műterme
SREM. MITROVICA

Ajánl legmodernebb kivitelben készült csilláro-
kat, állólámpákat és a faszobrászat keretéb-
vágó bármilyen művészeti munkák elkészítését.
Az 1925. évi mitrovicai iparkiallitáson arany-
éremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR

20% korona bonokat

a legmagasabb áron veszek
FUCHS JOZSEF, Novisad, Futoski put 37

Földbirtokosok, mezőgazdák és kertészek
figyelmébe ajánlom 97% szénsvartartalmu

MÉSZTRÁGYÁT

Minden mennyiségben kapható
SIMON VILMOS
Építőanyagok ker. Ustavska ul. 41.

Holitzky Károly, Novisad

Villamos, gép- és mechanikai műhely

Kralja Aleksandra ulica 9

Allandóan raktáron, gyári lerakat. Villamos-
motorok, Dynamók, „Phylay” motor schutz
schalterok, ventilátorok minden kivitelben,
villamos kovacsíjtatók, legújabb és legmo-
dernebb mozi berendezési cikkek. Takaré-
ktranszformátor minden váltóáramra kapcsol-
ható, hihetetlen olcsó üzemköltség, egyszeri
kezeelés, tiszta és nyugodt kép. Kérjen aján-
latot! Mindennemű javítások és tekercesések
végeztetnek. Sürgőnycim: Tehnika Novisad

A DÉLBÁCSKA NAPTÁRAI

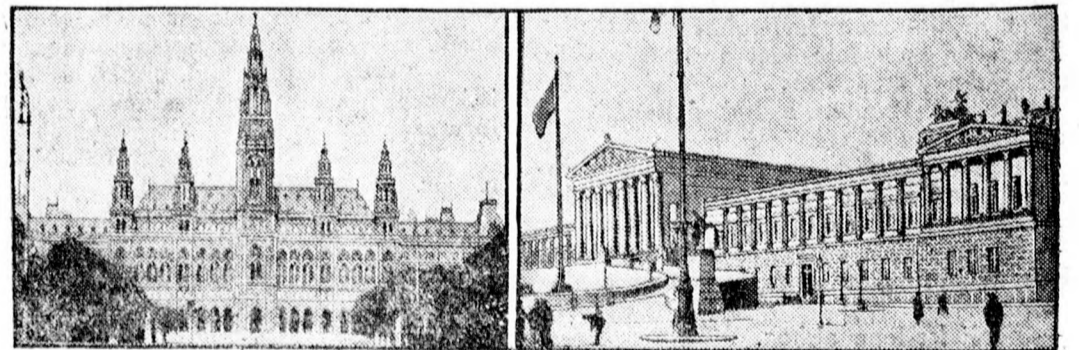
KIS SZENT TERÉZ NAPTÁRA
és a DÉLBÁCSKA NAPTÁRA

AZ 1930. ÉVRE

október hó végén jelennek meg a
„DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat kiadásában
Novisad, Kralja Petra ul. 30., I. em.

Naptár rendelésekkel kérjük kiadóhivatalunkhoz fordulni.

Alkotmányválság Ausztriában

Ausztria jelenleg súlyos válságban van, mert Schober kancellár alkotmányreformot akar.
Képünk az osztrák köztársaság vezető politikusait mutatja. Felső sor: Schober kancellár,
Seipel prelátus volt kancellár, Dinghofer a nagynémetek és Steidle, a Heimwehr vezére.
Középső sor: A bécsi városháza, ahol a szociálisták az urak és a parlament épülete. Alsó
sor: Deutsch, Bauer, Seitz és Renner, a szocialista párt vezetői az alkotmányreform ellenesei